Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 375

[S.l.], 1658

Disputatio XV

urn:nbn:de:bsz:31-133198

Visual Library

Dsatisfactie p Indulgiēs

121

Dixi: Et aūtē generatim, qā pōe eē plura pro speciali confraternitatibus Roma declaratum est. n. ut in Eccla in qua instituit altare privilegiatum celebrent quotidie minimi septē Sacra, nisi ex docti et cāa valde gravi puta p incursiōe hostile ejusmodi celebrāo impediat. 3. Ut n solum sit altare portatile, s. insup vere sit altare alius cujus Sti. 4. Celebrans in tali altari (nisi speciali privilegio aut clausula aliud dicat) dt eē Sacerdos spectans aliquo modo ad illa Eccla. 5. Ut fiat Sacrū aut intra Octavā commemorationis oīū defunctorū, aut feria sta cujuslibet alterius hebdomadā, n ite alijs diebus nisi feria sta fuerit impedita festo in quo juxta Rubricā n solet legi Requiem, tunc n. celebrandū erit die proxima n impedita. 6. ut dicat requiem seu Sacrū defunctorū n aliud. Hoc supposito Re p celebrāōe in altari privilegiato liberari aūs p applicāōe indulgēa plenaria talibus altaribus affecta. Ubi obiter nota Sacerdotē Lnte indulgēas 5 Stor dum celebrat in altari privilegiato tres aūs sit sive velit liberare pōe, 1mū rāōe alterius privilegiati, 2da rāōe paragraphi primi earū indulgēarū, 3tia rāōe concessionis q fit ibidē parag. 13. Qdsi insup hāt indulgēas Vitani Sūi liberabit pta, et si m. S. Caroli Borromei tunc sta.

7. Maij 1659

DISPVTATIO XV.

DE SATISFACTIONE PER IVBILÆVM.

Satisfactio p Jubilæum.

Disp: 15. Sect: 1.

556. Qd Jubilæum, Quotuplex, et quinam effectus illius?

SECTIO PRIMA

Quid Jubilæum, quotuplex, et quinam effectus illius.

Jubilæum sup. indulgentiam plenariam ut moneo dixi, Pontifex nihil addit, præter certas facultates eligendi Confessarios, absolvendi a reservatis, dispensandi aut commutandi vota, remittendi etiam quæ sunt revera magnæ momenti solent, ipsis ut plurimum exigi graviores ob diuturnam expectationem Jubilæi, quam comparando indulgentiæ plenariæ. Desumptum a Jubilæo Hebræis, ab Hebræis, qui scabat annum 50 remissionis in quo servi habebant libertatem, exules poterant reverti in patriam, relaxabantur debita, prædia divendita ad antiquos possessores revertebantur, et cessabant omnes difficultates ac lites ut patet ex Levitici 25.

Jubilæum famosissime dividitur in Romanum, Compostellanum et extraordinarium. Romanum est quod visitantibus basilicas Apostolorum Petri et Pauli per 30 dies continuos, vel interpolatos, sive integros, sive peregrinis per dies 15. concessum quod anno Bonif. 8. in extrav. antiquorum, de pœnit. et remis. quod ad 50 annos postea arctavit Clemens 6. in extrav. unigenitus et approbarunt Urbanus Martinus 5. et Nicol. 6. Deinde Paulus 2. quod secutus est Xystus 4. in extrav. quamvis, et alii reliqui Pont. limitarunt illud tempus ad annos 25. Compostellanum est quod primo Callistus 2. deinde vero Alexander 6. anno 1499. in Bulla quæ incipit regiminis ad fac. jubilæi Romani concessit omnibus et singulis utriusque sexus Xti fidelibus vere pœnitentibus et confessis visitantibus Ecclesiam S. Jacobi in Compostella eo anno quo illius festum incidit in Dominicam, idque a Vigilia Circumcisionis, usque ad finem anni die circumcisionis inclusive. Extraordinarium est quod urgente aliqua gravi necessitate Ecclesiæ duorum hebdomadarum spatio ad instar Romani concedi solet fidelibus utriusque loci exentibus, et processionibus ad ordinario indictis assistentibus aut Ecclesiam ab eodem designatam visitantibus, ibique preces pro exaltatione fidei, hæresum extirpatione et principum Christianorum

Psalterium Ave p Jubilaeum

122

Xtianor' quae ac concordia effuderint, Sacramentum Eucharistiae
prima l. 5da dnica, aut alio die ex dictis duabus hebdom-
adibus susceperint, eleemosynamque aliquam tribuerint, jejuna-
verint denique feria 4ta 6ta et Sabbatho, intra unam dicta-
rum hebdomadarum, quae omnia ita praescribunt, ut si quis ob infirmitatem
praefectionem aut aliam causam non potuerit praedicta omnia praestare, Con-
fessarius illa in aliud aliquid opus pium commutare. Hanc ipsam
praeter indulgentiam plenariam potestas eligendi quem cunque Confessarium
ab ordinario approbatum, quod eo ipso habet potestatem absolvendi ab omnibus
censuris et poenis a jure l. ab homine in foro conscientiae et
a quibuscunque criminibus m. bullae coenae. item commutandi quaelibet
vota exceptis voto castitatis et religionis.

Effectus Jubilaei sunt ij, quos immediate enumeravi
nimirum indulgentia plenaria, seu remissio totius poenae temporalis
in purgatorio debitae, potestas eligendi Confessarium, absolutio
a reservatis, et commutatio aut m. dispensatio votorum. Hinc ipsum
Jubilaeum Rom. spectat hunc effectum, quod eo durante suspen-
dunt ius indulgentiae plenariae concessae pro vivis, nisi fuerint
ad instar Jubilaei, secus dictum de n. plenariis aut plenariis
pro defunctis. Non suspendit m. Jubilaeum Congregationem
casu quo coincidat cum Jubilaeo Romano ut declaravit
Xystus 5. in Brevi dato Romae 15 Apr. an. 1589. Non
suspendunt item (nisi fiat expressa mentio) facultates
absolvendi aut dispensandi l. commutandi vota in cessa religionis
cum non concedant in favorem totius religionis, et magnum bonum
Ecclesiae non dicunt censuri revocatae ex clausula generali, nisi fiat
earum expressa mentio ut docent Henriquez Sanch. Palaus et alii.

SECTIO SECUNDA.

Quaedam Dubia circa Jubilaeum solvuntur.

Quaerit 1. An bis possit obtineri idem Jubilaeum
si bis praestent praescripta opera. Affirmat Henriquez Dicens

De Satisfactione
7. Jubilaeum. 558

Quaedam dubia circa Jubilaeum solvuntur.

Rodriguez et alij. Fundantur [illegible] bullae [illegible]
qui [illegible] intercedentibus [illegible], admittunt
[illegible] hanc interpretationem [illegible] Jubilaei
Et [illegible] hanc [illegible] observantiam. Verum
cum Suarez, Sanchez, Palao et alijs [illegible] quia
[illegible] videtur mens Pontificis Jubilaeum [illegible]
[illegible] tempore [illegible] hebdomadae
[illegible], obtineat indulgentiam in una vel altera [illegible]
[illegible] opera [illegible] disjunctive [illegible] hebdomada
[illegible] disjunctiva manifeste indicat [illegible]
domada Jubilaeum obtineri posse. Et ita [illegible]
[illegible] et Congregatio Cardinalium [illegible]
Fillinius tom. 1. trac. 8. c. 10.

5. Quaeritur 2. An obtento Jubilaeo in prima
hebdomada possit quis absolvi a casibus reservatis [illegible]
[illegible] in illa hebdomada aut commutari vota in [illegible]
[illegible] omissa. Affirmant Henriquez, [illegible]
Palao et alij. Verum [illegible] Suarez, Bonac. Sanchez
et [illegible] [illegible] negant. Ratio est quia [illegible] absolutio a re-
servatis et commutandi vota [illegible] indulgen-
[illegible] [illegible] jam obtinuit indulgentiam [illegible]
[illegible] tempus Jubilaei [illegible]
[illegible] tempori [illegible]
[illegible] Jubilaeum illa hebdomada [illegible]
illius reservatis absolvi, et vota ipsi commutari.

Qu. 3. An pro tempore Jubilaei [illegible]
confessionem possint vota commutari. [illegible] admitten-
dum fieri a Confessario [illegible] vota [illegible]
intra confessionem, verum extra illam [illegible]
[illegible] Confessorem eligere [illegible] confessionibus [illegible]
[illegible] valeant ipsos a [illegible] reservatis
absolvere, ad vota quaelibet [illegible] ex-
ceptis in alia [illegible] opera mutare, [illegible]

eos confessionis auditis ad absolutionem a peccatis, quæ immediate
usque et confessione postulat, non a. ad votorum commutationem, quæ
confessione de se non exigit referenda sunt, nam clausula ordi-
nata alicui dispositioni inserta ad omnia refertur, si in omnibus
est æqualis ratio, sin minus solum dispositione sibi immediata afficit
ut bene ostendit Menochius lib. 4. de præsumptionibus præsum-
ptione 18. Cæterum fieri potest commutatio voti vi Jubilæi, quæ
determinatio mea in quo votum commutatur ob justam causam differunt
post Jubilæum, quo casu eo ipso cessat obligatio voti, ita
ut si quis illud deinde violaret, antequam Confessarius l.
alius vir doctus mea determinaret is voti reus non esset.

Qu. 4. An quis præstitit operibus requisitis, lucratus
est Jubilæum fuit a. oblitus petere votorum commutationem
aut absolutionem a reservatis, quia v.g. non putabat se habere ullum
peccatum mortale, adeoque confessione non egere potuit illa privi-
legia petere finito jam tempore Jubilæi. Negant Rodri-
guez Suarez Lajman et alii: quia finito inquiunt
Jubilæo finiunt in privilegia propter illud concessa, et
Re affirmative cum Henriquez, Sa, Sanchez lib. 9.
de matrim. disp. 15. n. 17. Ratio est quia pro ordine ad obti-
nendum Jubilæum omnia vota et peccata ante illud commissa
desierunt ex vltimo pontificis ea reservata et facta sunt
communia. Præterea Ut Pont. concedendo Jubilæum præscribat
certum tempus puta duas hebdomadas exequendis operibus
non tamen absolutionem a reservatis aut commutationem votorum. Sed
colligitur ex verbis Bullarum, quibus Jubilæum concedi solet. Dixi
initio sectionis: quia lucratus est Jubilæum, quia non solum non obtinuit
mentis opera præscripta præstiterit vi privilegiis sibi deinde
de non potest, quia concessa sunt, ut minus paulo ante tamen in ordine
ad obtinendas indulgeat.

Qu. 5.

D. Satisfa: Nib. p. Jubilaeum.

Disp: 18. Sect: 2.

Quaedam dubia circa Jubilaeum soluuntur.

Qu. 5. An q. hns intentione lucrandi Jubilaeum absolutus fuit a reservatis aut obtinuit votorum commutatione si postea mutata intentione omittat lucrari Jubilaeum reincidat in antiquam reservationem et pristinis votis obligetur. Rc. cum Navarro Suarez Sanchez Palao et cor. Theol. nqm. Ratio est quia licet negligentibus potuerint Pontifices apponere illam poenam reincidentiae, non dicitur tamen id dici contigisse de facto quoniam ipsa verba Bullae ode exigere non indicant, cum sit res plane odiosa. Vel peccatum mortale quod post obtenta ejusmodi privilegia Jubilaeum lucrari omittit. Rc. cum Suarez Sanchez et aliis nqm. Ratio est quia non hominum fundum imponendi tam grave obligatio, et suffatur mulctantur illa privatione indulgentiae.

Qu. 6. An Religiosi vi Jubilaei possint eligere quemcunque Confessarium a suo Prelato approbatum, esto is non fuerit approbatus ab ordinario. Tales a Confessarios posse in religionibus existere nullum est dubium, et posse in ordine Cartusianorum, in quo solent Religiosi per Confessionibus saecularium audiendis approbari ab ordinario, et tamen invicem suas confessiones audiunt. Rc. ad quaestionem negative. Ratio est quia non hominum magis extendere facultates quam sonant verba quibus ocedunt. Ergo ordinarius cujus approbatio per confessionem ad lucrandum Jubilaeum neque in Bullis mae scaddatur ly loci, non sentit alium quam Episcopum l. ejus vicarium. Et merito quidem statuit Pontifex quia absolvere a reservatis Papae est res magni momenti quam non expediebat ocedere cuicunque religioso a suo Prelato designato, et de cujus scientia pari, nihil constat Eulae.

Sect. 3. Relig.

Disp: 15. Sect: 2.
Relig. dubia circa Jubilaeum Expedita

561

Satisfactio p Jubilaeum.

124

SECTIO TERTIA

Reliqua Dubia circa Jubilaeum expedita.

Qu. 7. An possit qs vi Jubilaei absolvi a pctis q' commisit spe obtinendi Jubilaeum. Negant Navar. Cord. Covarruvias et multi Thli. Movent 1. qa hoc esset favere malitiae delinquentium, qd dr longe alienum censeri a mente Pontificis. 2. qa cap. finali de immunit. Ecclica caveat ne ea gaudeat q deliqt sub ofidea illa gaudii. 3. qa Trid. ses. 14. de reform. c. 5. statuit ei q habuit copulam cum consanguinea spe obtinendi dispensaeo difficilis dro ocedi, dreq insup Pontifici hoc suum delictum exprimere. Ver' affirmat Sna quod tenent Henriqu. Bonacina Sanchez et alij q longe probabilior qa nullum hmi fundtm facti hanc limitaoe sicuti n. Xtus indacto et sine ou exceptione dedit Pontifici potte remittendi oia pcta in Sacto pnitis sive ea commissa fuerint ex confidea illius Sacti sive n', ita idem dictum de Pontifice ocdte potte absolvi vi Jubilaei. Hinc ad fundtm Adversarios primum. Re illo privilegio n' favori malitiae delinquentium p se, s. tm p accns, sicuti defacto favet Sacm Pnis. Ad 2m et 3m, dico eo ipso qd Pontifices et Concilia ciant solum exceptioe in his duobus casibus n' dro id extendi ad alios, e n. hac restrictio odiosa.

Qu. 8. Utrum oia opa injuncta p ocsione Jubilaei debeant pfici intra unam hebdomadam, an vero possint dividi p duas. Intra eandem hebdomadam pfici dre docent Henriqu. Sanchez Sanctarellus et multi alij qa illa videt ee clara mens Pontificis ut pt ex ocsione Bullarum, ver' multi aq' pbtis lo n' aq' tuta in praxi videt sna ocsio, qbus sequunt Bonacina, Sayman, Palao, Diana et alij. Rao e qa a Romani q dat ee norma

D Satisfactio ne p Jubilaeum 562

Disp: 15 Sect: 3.

Reliqua debita circa Jubilaeum expedita.

norma reliquerit, nec exigit Pont. oria illa opera fieri intra eandem hebdomadam, et permittit jejunia fieri in una hebdomada, et in alia visitari Ecclesias, ita permittit eorum, et eum ex operibus injunctis differri in sequentem dominicam, vel in aliquam diem ex duabus hebdomadis, quo vide dicta de reliqua. Praeterea cum haec interpretatio sit favorabilis nec Dei cultum impediat et obsecutio Jubilaei juvet, praesumendum est ipsa esse juxta mentem Pontificis. Ex quo infero ipsa m. jejunia praescripta in duas hebdomadas dividi posse.

Qu. 9. Quantum oporteat orare pro obsecutione Jubilaei et num jejunia praescripta debeant esse aliunde n. praecepta, ita an necesse sit in illis abstinere a lacticiniis. Ad primum Re sufficere quamcumque oratione m. exiguam, v.g. unum Pater et Ave, dummodo moraliter possit dici oratio, plus n. bulla n. exigunt. Ad secundum Re sufficere jejunia quamvis praecepta et obligatoria ut sunt ex dictis disp. praecedenti. Ad tertium Re attendendum esse ad loci consuetudinem utrum sit ibi fas sit ibi jejunii vesci lacticiniis an n.

Obj. Non sufficit ad lucrandum Jubilaeum dare pauperi titulo eleemosynae id quod alias ei debebat, quod neque sufficiat jejunare quod aliunde est obligatio jejunandi. Re negato utrumque ratio disparitatis est quia illa datio nullo modo ratione eleemosynae, s. solutionis, hoc n. vera ratione jejunii abstinentia quamvis praecepta.

Qu. 10. An oria opera praescripta debeant necessario pagi in loco domicilii ubi promulgatum fuit Jubilaeum. Re posse pagi in dictis locis, et quod de jejunio eleemosyna effective et corrective res est certa, haec n. pendent a loco, de visitatione vero Ecclesiae aut comitiva praecessionum videtur id esse ex mente Pontificis, quod tamen illa dictitas locorum in ordine ad ipsius intentum sit valde mea

valde malis et eo ipso quod sciat in utroque loco esse promulgatum jubilaeum, prima dici acquirere jus pro utroque loco. Adde non esse opus ut omnia opera fiant post promulgationem, sed non satisfacit praecepto quod opus peragit non antequam praeceptum imponeret eodem quo praeceptum urget ut docent communiter Theologi, cum non satisfaciat actionibus requisitis ad jubilaeum quod die dominica confessus fuit et communicabit ante concionem nisi jubilaeum non fuerit promulgatum nisi post concionem.

Qu. 11. An quod ex ignorantia jubilaei non fuit illud suo tempore lucratus possit ipsum lucrari hebdomada proxime sequenti. Resp. de facto exceptis iter agentibus et navigantibus non posse nisi saltem unum aliquod opus intra praescriptas duas hebdomadas peregerit, quia praestes bullae exceptis iter agentibus et navigantibus pro reliquis legitime impeditis cujus modi non est ignorans solum permittunt ut possint illis a Confessario aliquod opera prorogari, ubi quod aliquam indicat non posse omnia. Hinc porro infero eum quod ex ignorantia usque ad diem sabbathi sancta hebdomada non perfecit opera necessaria posse eo sabbatho confiteri et dominica communicare reliquis vero opera differre in hebdomada immediate sequenti. Seq. dictam ideo quod usque ad illum diem distulit lucrari jubilaeum ex malitia, his non negat sicuti ignorantia inter legitime impeditos computari.

Qu. 12. An Confessio requisita ad jubilaeum debeat necessario institui ante diem dominicam qua fit communio id non videtur indicare verba Bullae, ubi dicitur, atque quod confessi sequenti saltem dominica Sanctissimi Eucharistiae sacramentum sumpserint, et eleemosynas fecerint. Nam Affatus Filliucius ita declarasse Clemente 8vo. vel Recuperatorum Theologorum nequaquam praxis non Romana et omnium fere fidelium satis indicat non esse hanc mentem Pontificis, neque verba Bullae esse accipienda ita stricte. Declaratio vero Clementis 8vi non videtur autentica.

Disp: 16. Sect: 1.

D instoē et essiā Sacrti Poenitiæ: 564. Vtrum Poenitiā sit Verum Sacrtū, et qdo à Chro institutū?

Qu. denique Vtrum commutatio votor' in Jubilaeo debeat fieri ab eo Confessario cuiusq confitetur, an vero possit fieri à quocunque alio lt ei nunquam fuerit confessus dum modo sit ab ordinario approbatus. Re pōe fieri à quocunque. Rāo é, qā bullæ modernæ aliud n exigunt, neq ad dunt à Confessario suo, sicuti olim loquebantur bullæ veteres s. Confessario approbato simplr. 15. Junij 1653

DISPVTATIO XVI.

DE INSTITVTIONE ET ESSA SACRAMENTI PNIÆ

Hactenus egimus de pnia ut é vtus, restat nunc ut de eadē pnt é Sacrm disputemus.

SECTIO PRIMA.

Vtrum Pnia sit verum Sacrm, et quando à Xto institutum.

1 Dico 1. Pnia é verū Sacrm ab oībus religiosis Sacrtis ducta. E de fide definitū a Trid. ses. 14 can. 1. et 2. et Florent. in decreto Eugenij. Rāoē Pbr. qā Xtus Pnt colligit ex Matt. 16. Tibi dabo claves regni cælorum, et Joan. 20. Accipite Spū S. quorum remiseritis pctā. 2. religiosi pastoribus Eccle potestē remittendi pctā post baptismū commissa, atq illa remissio hr rāo veri Sacrti, Jo. Minor Pbr. illa remissio é cæren